

Punkt 25.

Godkendelse af vision for Fælles Strategisk Energiplan for Nordjylland (SEP NORD)

2019-004751

Miljø- og Energiudvalget indstiller til byrådet,

at visionen for den Fælles Strategiske Energiplan for Nordjylland (SEP NORD) godkendes, og

at projektbeskrivelsen for fase 2 for SEP NORD tages til orientering.

Lene Krabbe Dahl var fraværende.

Beslutning:

Anbefales.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

En fremtid, hvor Danmark er selvforsynende med vedvarende energi kræver en omstilling af energi- og transportsystemet ud fra langsigtede og strategiske valg og kendskab til lokale forhold. Med en fælles Strategisk Energiplan for Nordjylland (SEP NORD) skabes en platform for styrket samarbejde og koordinering mellem kommunerne og med Regionen til at fremme dette. Kommunerne er i forvejen ansvarlige for den lokale energiplanlægning, omstilling af bygninger, forsyninger, erhverv og transport. Energiplanen sikrer en fælles retning for Nordjyllands omstilling til et integreret energi- og transportsystem, samtidig med, at der tiltrækkes investeringer og skabes nordjyske jobs.

Business Region North Denmark (BRN) godkendte i september 2018 igangsættelse af SEP NORD på baggrund af kommunernes forarbejde med kortlægning, analyser og scenarier for, at Nordjylland bliver selvforsynende med vedvarende energi. Arbejdet er inddelt i tre faser:

- Fase 1 handler om at skabe fælles vision og retning mellem de mange aktører.
- Fase 2 handler om at omsætte den fælles vision og retning til en strategisk energiplan, som skal godkendes i kommunalbestyrelserne og Regionsrådet
- Fase 3 handler om at få implementeret den strategiske energiplan i kommunale planer og hos aktører i form af planer, projekter, investeringer og indsatser.

Fælles vision for Nordjylland

Som kulminationen på fase 1, og på baggrund af bidrag fra erhverv, forsyninger, foreninger, borgere og politikere, blev der 5. marts 2020 afholdt en visionskonference, hvor alle medlemmer af de nordjyske kommunalbestyrelser og regionsrådet var inviteret. Formålet var at opnå en tværgående drøftelse af ambitionsniveauet for omstilling til vedvarende energi i Nordjylland.

På visionskonferencen deltog 42 politikere i at sætte retningen for en fælles nordjysk vision, der lyder:

”Nordjylland skal være Danmarks grønne energiregion.

Der skal sættes turbo på omstillingen mod det integrerede energi- og transportsystem med det mål, at Nordjylland er selvforsynende med vedvarende energi i 2040.

Denne ambitiøse målsætning kan kun opnås ved at udnytte Nordjyllands styrkepositioner inden for energi i et samspil mellem vidensinstitutioner, erhvervsliv og erhvervsfremmeaktører, så der samtidig skabes vækst og grønne arbejdspladser. Det er afgørende for en hurtig omstilling, at borgerne og foreningerne i regionen deltager i og tager ejerskab til den grønne omstilling. Som Danmarks grønne energiregion vil Nordjylland yde et væsentlig bidrag til at reducere drivhusgasser og understøtte nationale og internationale klimamålsætninger.”

Visionen blev godkendt på mødet i BRNs Bestyrelse den 19. juni 2020, og er herefter sendt til godkendelse i de 11 kommunalbestyrelser og regionsrådet. Visionen er skrevet ind i et aftaledokument indgået af BRNs Bestyrelse, som også indeholder opmærksomhedspunkter indsamlet i fase 1 (se bilag).

Igangsættelse af SEP NORD fase 2

Visionen er omdrejningspunkt for udarbejdelse af den fælles strategisk energiplan for Nordjylland i fase 2, hvor fokus er på at finde de lokale indsatser. Det skal ske med input fra alle kommuner, regionen, erhverv, forsyninger, borgere og organisationer. Det skal afklares, hvordan den enkelte kommune vil bidrage til den samlede nordjyske omstilling til vedvarende energi, med afsæt i kommunens egne styrker, udfordringer og behov.

Indsatserne i fase 2 omfatter bl.a.:

- Indledende interviewrunder og faglig inddragelse samt kommunikation.
- Basispakke i hver kommune med en involverende workshop for politikere, lokale erhverv, organisationer, forsyninger og borgere, nedsættelse af et lokalt energiråd og synliggørelse af cases, der viser styrkepositioner i hver kommune.
- Dialog og inddragelse af Strategisk Energiråd for Nordjylland (SEN), virksomheder, forsyninger, leverandører, transportaktører, land- og skovbrug, borgergrupper og investorer.

Fase 2 afsluttes med, at den samlede fælles strategiske energiplan for Nordjylland sendes til godkendelse i kommunalbestyrelserne og regionsrådet. Herefter igangsættes fase 3, hvori planen skal omsættes til konkrete handlingsspor og projekter samt i planer i de enkelte kommuner.

Aktiviteterne i fase 2 afvikles i perioden fra april 2020 til juni 2021 og har et samlet budget på 1.827.000 kr. Heraf finansierer de 11 kommuner til sammen de 220.000 kr. i direkte tilskud og 582.000 kr. i timer, mens Regionen finansierer 125.000 kr. i timer. Kommunernes udgifter og fordelingen heraf er baseret på den fordelingsnøgle, som blev vedtaget i september 2018 ved igangsættelse af fase 1. De resterende 900.000 kr. finansieres af BRNs fælles midler.

Aalborg Kommunes andel af finansieringen udgør i fase 2 79.700 kr. i direkte tilskud og 52.900 kr. i timer (176 timer á 300 kr.).

SEP NORD er en del af den fælles nordjyske klimaindsats

Hvor SEP NORD primært omhandler klimaindsatserne inden for energi og transport – dvs. etableringen af det nye integrerede energisystem, arbejder kommunerne og regionen også med indsatser inden for eksempelvis cirkulær økonomi, teknologi- og erhvervsudvikling, arealanvendelse, bæredygtigt landbrug, klimatilpasning og andre bæredygtige indsatser, som direkte eller indirekte bidrager til reduktion af klimabelastningen.

BRN og KKR har på møder i foråret 2020 besluttet at igangsætte en fælles nordjysk klimaindsats, herunder:

- at KKR – i samarbejde med BRN og Region Nordjylland – skal være omdrejningspunkt for et forpligtende tværkommunalt samarbejde på klimaområdet,
- at der skal formuleres en fælles strategi for det fælleskommunale samarbejde på klimaområdet med inddragelse af øvrige relevante aktører, og
- at alle 11 kommuner og regionen skal afklare muligheden for at træde fælles ind i det nationale projekt DK2020, hvor Realdania understøtter kommunerne med konsulentbistand i udarbejdelse af lokale klimahandlingsplaner.

For at omsætte denne beslutning arbejdes der pt. i BRN med støtte fra Miljø- og Energiforvaltningen Borgmesterens Forvaltning med et bud på det overordnede indhold i en strategi for det tværkommunale samarbejde.

Herudover skal byrådet inden udgangen af oktober 2020 på baggrund af henvendelse fra KKR tage stilling til Aalborg Kommunes deltagelse i projekt DK 2020.

Med baggrund i de forskellige indsatser, der er igangsat i Nordjylland på klimaområdet – fælles klimaindsats, SEP NORD, deltagelse i DK2020 mv. har BRN igangsat udarbejdelse af en "videnspakke", der indeholder en kortlægning af indsatser og aktørsammensætning, samt præsentationer af de relevante indsatser på klimaområdet. Videnspakken forventes udsendt til kommunerne efter sommerferien 2020 med henblik på, at den kan benyttes på temamøder lokalt i kommunerne og regionen i efteråret 2020.

Aalborg Kommune og SEP NORD

Aalborg Kommune har i dag et mål om at være fossilfri i 2050. Dette mål skærpes med den nye vision for SEP NORD, hvor målet er, at Nordjylland skal være selvforsynende med vedvarende energi i 2040. Visionen er samtidig mere ambitiøs end de nationale mål, hvor det i den nye klimalov er fastsat, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og at Danmark opnår at være et klimaneutralt samfund i senest 2050. Klimaloven omfatter dog alle sektorer, mens SEP NORD omfatter energi- og transportsektoren.

Som opfølgning på Energivisionen for Aalborg Kommune fra 2019 arbejder Aalborg Kommune pt. på at få visionen omsat til en Energiestrategistrategi med delmål for forskellige delområder. Arbejdet har dog afventet de kommende nationale klimahandlingsplaner, der forventes fremlagt og vedtaget i efteråret 2020, ligesom der er behov for yderligere ressourcer, jfr. budgetønske.

Af elementer, der indgår i arbejdet med energistrategien, kan bl.a. nævnes energibesparelser, omstilling af det eksisterende energisystem til et fleksibelt energisystem baseret på vedvarende energi i form af overskudsvarme, geotermi, varmepumper, vindmøller solenergianlæg mv. og omstilling til grøn transport.

Energistrategien for Aalborg Kommune udarbejdes, så den kan ses i sammenhæng med energi- og ressourcepotentialer og -behov i nabokommunerne og Nordjylland i øvrigt og vil derfor naturligt kunne indgå i forbindelse med udarbejdelse af SEP NORD.

Herudover vil der være en sammenhæng mellem SEP NORD og en række andre strategier og indsatser i Aalborg Kommune, henunder f.eks. mobilitetsstrategi, anvendelse af arealerne ved Nordjyllandsværket til grønt testcenter, planlægning for arealer til solceller og vindmøller osv.

Samarbejdet om SEP NORD passer således godt sammen med Aalborg Kommunes egen indsats på klima- og energiområdet forankret overordnet i Bæredygtighedsstrategien.

Bilag:

Bilag 1 - BRN aftaledokument om SEP NORD

Bilag 2 - Projektbeskrivelse Fase 2 SEP NORD